

»Vinnan« slúkt samfelagið

Fría og frælsa útflutningsvinnan hefur eftir 20 árum etið alt samfelagið á svaðasvörði

**John Smith,
skrifar:**

Tað er skilligt, at tað er nakað heilt ravruskandi galið við tølunum í okkara útflutningsvinnu. Spurn-ingurin er so, um hetta er ein landspolitisk konse-kvens: Fáar dagar fyri val-ið 88 varð núverandi lög-maður, Jógvan Sundstein, spurður í SvF um lands-stýrið hevði ábyrgdina av

politisku umsitingini áð-renn 88 ábyrgdina av at føroysk vinnulivsstýring hevur stýrt alt og øllum so fullkomiliga til botns.

Tá sagt verður um lön-semi á Bacalao, at hetta kann tryggast við at tað hvørjar 24 timar skulu slústast fleiri dekningsbi-drageindir ígjøgnum maskinurnar enn gjørt verður í dag — so er hetta ein staðfesting av at hetta dekningsbidrag er vorðið statiskt (fast), sementað og óreingiligt í 20 ár og í

ur í 85-89 niður á 13,06% um árið, ein minking í mun til 80-85 uppá 4,5% árliga.

Í øllum førum sær tað nú út til, at føroyskt vinnuliv saman við núverandi politisku stýringini hevur lagt á borðið mið-visa ætlan, ið — fáa teir makt sum akt, kemur at røkka fimm ár fram, ein ætlan, miðandi imóti sanering av akkumuleraðari skuld við øllum møguligum og ikki møguligum tiltøkum, skatta-politiskum, avgjaldspolit-iskum lantøkupolitiskum, lønarpolitiskum, ja, sjálvt yvir upphøggingina verður roynt sum frægst og harðast at avskriva gamla skuld, alt meðan tað við hepnari hond verður roynt at orkymlað við at seta upp hvørt móti øðrum, stóðina av okkara figgjarløg (Dagblaðið Óli Breckmann, Okkara Mill-um Birgir Danielsen, Dimmalætting, UF og SvF og nú 14. September og nú loksins Uffe Bærentsen), ein herferð, ið sýnir at figgjarløgini í stóð er vaksni til eitt stóð, ið liggur langt oman fyri inntøkurarnar í okkara innflutningsvinnu. Dag-blaðið roknar uttan at blunka eisini danska part-in av figgjarløgini við í sína »sakligu« argumenta-tión, meðan Birgir Daniel-sen dundrar um almenn orvitisprójekt, tvør- og blokkfloytur v.m., v.m. Pressufundur annað hvørt eygablíkk, men einki um-boð frá pressuni hevur enn evnað at seta Birgiri Danielsen teir spurningar, ið vit øll longjast eftir at fáa lýstar (út í æsir).

Í 21 ár sigur Birgir Danielsen seg hava ar-beitt við góðsku, og sjálvt um tað øll hesi ár ikki eru farnar aðrar broytingar fram, viðvíkjandi góðsku, enn ein óhugnalig forver-ring, so er tað ikki møgu-ligt at fáa so mikið sum minsta innlitt í nakað mis-tak, alt er, alt hevur verið og alt kemur at vera so sára óbroytt gott:

Eftir reyv.

Er tað ikki lægið, so stóran áhuga Birgir Danielsen og Óli Breck-mann hava í almennu nýtisluni og hvat munnu teir hava til endamáls við hesum ovurhonds áhuga fyri almenna partinum. Man tað vera fyri at vit

skulu fráfokusera syrgi-ligu stóðuna, tá tað snýr seg um söluvirði av tí vøru, sum einamest Birgir Danielsen hevur havt ábyrgdina av, ella er tað umboðsmannaráðið, ella kanska bara nevndin??

Tað er sjálvandi ikki hvønn mans fari at ætla um hvat føroysk politisk stýring í hesum døgum hevur í hyggju, men tað sum tykist fara fram kundi týtt uppá, at tað millum bankarnar og Føroya landstýri er gjørt eitt slag av avtalu gangandi út upp á at fimm ár skulu ganga áðrenn svøllurin verður skorin. Í meðan fer fram ávis sanering av bankanna kapitalbinding í tann — ikki undir nøkrum umstøðum — rentabla fløpartin, meðan lands-kassans partur verður »avskrivaður« við effek-tivum veðhaldum, og alt meðan svartiper verður fluttur yvir á nýggjar menn. Tað skal áðrennast, at hetta er ein máti at gera tað upp á, tá tað kemur an uppá at sleppa sær av við gamla skuld, men eitt er heilt vist, hesin máti fer ikki til tað okkum øllum tórvor: til økta valutainn-tøku. Teir av okkara landsmonnum, politikar-ar, bankastjórar, reiðarar og serliga fiskimenn, ið enn ikki fult út eru vorðnir varnir við at tað einans eru pengar í fiski og fiski-skapi, um tú (við tøkni) hevur fingið tamarhald á og kann seinka (steðga) ósjónligu broytingunum, ið fara fram í fiski eftir at hann er deyður og at ein soleiðis kann tryggja tann einasta tilstandsformin (skap og feskleika), sum á marknaðinum her ella har er fremsta fortreytir fyri mesta virði í peningi, hes-ir okkara landsmenn eru ikki nógvir í tali — anna er at tað alment av somu monnum verður talað og skrivað um alt annað enn hetta øll onnur vita alt um.

Eitt fimm ára skeið afturat við hesi kós, tað dugir ein og hvar at rokna út, vil enda við einari burtursanering av samfe-lagnum øllum, og tá er alt tapt!!

J. Smith

**Marita Petersen,
løgtingskvinna,
skrifar:**

Lívsglottin hjá Ivani

Sat hóskvöldið og hugdi at Degi og viku, og hoyrði enn einaferð um ta syndarlugu stóðu, land okkara er í, bæði á ein og annan hátt.

Fyri eg veit ikki hvørja ferð, er aftur politisk kreppa. Úr øllum samgonguflokkunum eru komn boð um slit, tann og tann ikki er við longur, avgerðir verða mettar sum samgongu-brot, og nú seinast hevur sambandsflokkurin boðað frá, at hann vil ikki vera við longur.

Enn einaferð trinu lög-maður og landsstýris-menn fram á skærmin og komu við viðmerkingum til stóðuna. Løgmaður visti í síni framförsu, at hann nú nærmast er út-lærdur í at gera viðmerk-ingar til kreppur í sam-gonguni.

Signar Hansen var kanska ikki so heppin í svarinum uppá spurn-ingin frá tíðindamannin-um, um tíðin ikki var komin til at leggja frá sær, tá hann segði, at tað kundi samgongan sanniliga ikki gera tí tað vóru nógv stórnal, sum menn máttu seta seg niður og tosa um. Er tað ikki júst trupulleikin hjá samgonguni, at menn als ikki kunnu tosa sam-an, og ongantíð hava kunnað tosað saman.

Men bestur var enn einaferð Ivan Johanne-sen. Spurður um truplu figgjarstóðu landsins, mátti hann viðganga, at tað stóð ógvuliga illa til, og at ívasamt er ein pen-ingur verður til lönir í næsta mánaða. Vit finga einaferð enn at vita, at inntøkurarnar hjá lands-kassanum í ár eru 200 mió. minni enn mett, og at útreiðslurnar verða langt omanfyri játtanina á figgjarløgini.

Men Ivan Johannesen kundi tó vísa á, at ein ljósglotti er í allari neyð-ini. Um landskassin er sloppin undan øllum

veðhaldsskyldum, um einki verður sett av til upphøggingarstuðul, og um metingarnar hjá Ivani halda, so verður við árslok 1991 eitt yvir-skot uppá 40 mió. kr.

Ja, hetta er sanniliga gott hjá fólki at vita sær, men hvat hjálpir tað teimum í teirra stóðu í dag, og hvørja vissu hava fólk fyri, at Ivan dugir betur at meta 1¼ ár fram í tíðina nú, enn hann dugdi fyri 9 mánaðum síðani. Tá metti hann útvíð 1 mia. kr. skeivt.

Eisini royndi hann nærmast at burturlor-klára vánastóðuna í dag, við at vinnulivið og bankarnir høvdu steðgað ov knappliga. Ja, tað gjørdi teir, men tað, sum ókti um virkningen av hesum var, at lands-stýrið eisini gjørdi tað sama, steðgaði ov knappliga á og skerdi ov nógv bæði í rakstri og virkseimi.

Undir seinastu figgjar-lógarviðgerð visti and-stóðan á hesar avleiðing-ar: at almenni sektorurin kundi fara í sor, at jätt-anirnar ikki fóru at halda, tí tær vóru óreal-istiskar, at inntøkurarnar til landskassan fóru at minka enn meira við at skerkja ov nógv, og helst tað ringasta av øl-um, at fólk fóru at missa mótið, og eingin fór at tora ella orka at fara undir nakað sum helst.

Tíverri fekk andstöð-an alt ov rætt í sínum spádómum.

Hesa seinastu vikuna hava verið einar 3-4 kreppur í samgonguni, og nú kann Føroya fólk ikki taka meira. Nú má hetta óskilið halda upp-at, antin við at samgong-an tekur seg saman og roynir at føra politikk, tí tað hava vit ikki sæð nakað til enn, ella hon leggur frá sær.

Marita Petersen

teirri minkandi valutainn-tøkuni og um útflutnings-vinnan ikki var ein fri og fræls vinna. Svarið, ið Jógvan Sundstein tá gav Jógvan Jespersen, núverandi útvarpsstjóra, var fylgjandi: (Føroysk) Út-flutningsvinnan er ein fri og fræls vinna, Gud havi lov! Tað vit soleiðis upp-liva og hava upplivað sein-astu 2 ári er ein søgulig reingjan. Øllum kunnugt hevur henda vinna stýrt sær sjálvri líka til dagin í dag, og tað er tí lægið og sera fatuligt, at menn sum Óli Breckmann, Birgir Danielsen, Uffe Bærentsen og Olaf Olsen leika í, meðan teir í skrift og talu vilja leggja øllum øðrum til last og her serliga teirri

alla óyvirskoðiliga fram-tíð. At hetta er so, sæst um roknað verður uppá prosentueilla vøksturin í útflutningsvirði seinastu farnu tjúgu ári. Ári 75-80 var árligi vøksturin 23,4% og proportionalt við vøksturin í skeiva fløtabýtinum millum línu og trol minkar hesin vøkstur úr 23,4% niður í 17,4% fyri ári 80-85 og aftaná 85 tekur skriðan at leypa, árligi vøksturin næstu 4 ári frá 85 at rokna fellur árligi vøkstur-in heilt niður á 7,2% um árið. Til sammetingar kann verða nevnt, at

árligi vøksturin í al-mennari nýtslu fyri ári 80-85 var 17,5%, meðan hesin vøkstur var tálmað